

**Sprawozdanie merytoryczne z działalności
Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego
Oddział w Łodzi za 2009 r.**



SPIS TREŚCI:

I. DANE NA TEMAT ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ	3
<i>Rada Oddziału</i>	3
<i>Komisja Rewizyjna</i>	3
II. CELE STATUTOWE STOWARZYSZENIA I ICH REALIZACJA	4
III. UCHWAŁY PTSR O/ŁÓDŹ	6
IV. FINANSE ORGANIZACJI	6
<i>Przychody</i>	6
<i>Koszty</i>	7
<i>Zatrudnienie</i>	7
<i>Nabyte nieruchomości i środki trwałe</i>	7
V. NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ ODDZIAŁ ŁÓDZKI PTSR W 2009 ROKU	8
<i>„Rehabilitacja ruchowa i społeczna osób chorych na stwardnienie rozsiane”</i>	8
<i>„Pomagajmy sobie nawzajem” – spotkania z psychologiem</i>	9
<i>„Nasz kontekst - wydawnictwa dla osób chorych na stwardnienie rozsiane”</i>	10
<i>„Aktywny niepełnosprawny”</i>	11
<i>„Szkolenia dla opiekunów osób chorych na SM”</i>	11
<i>„Kursy komputerowe, językowe</i>	12
<i>„Szlakiem zamków krzyżackich”</i>	13
<i>„Zatrzymać lato 2009”</i>	14
<i>„Wycieczka do Warszawy”</i>	14
<i>„Z nami łatwiej – wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego...”</i>	14
<i>„Centrum Informacyjne dla Osób Niepełnosprawnych”</i>	15
<i>„Szansa na lepsze jutro”</i>	15
<i>Spotkania integracyjne: „Opłatek 2009” i „Jajeczko 2009”</i>	16
KONTROLA	17

Nazwa stowarzyszenia:

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Oddział w Łodzi

Siedziba: Centrum Rehabilitacyjno - Opiekuńcze

Adres: 92-338 Łódź, ul. Przybyszewskiego 255/267 w Łodzi

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 11.10.2001 r.

Numer KRS: 0000049771

Statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON: 471538298

Rada Oddziału:

Przewodniczący - Jerzy Kazimierz Szrejner, zam. Łódź, ul. Wioślarska 16 m.22,

Wiceprzewodnicząca – Marianna Forysiak, zam. Łódź, ul. Paderewskiego 20 m.33,

Skarbnik – Katarzyna Gołombiewska, zam. Łódź, ul. Wyszyńskiego 16 m.14

Sekretarz – Iwona Buczkowska – Sita, zam. Łódź, ul. Mazurska 44/46 m.53

Członek Rady - Andrzej Edward Adach, zam. Łódź, ul. Wojewódzkiego 20 m.4,

Członek Rady – Zdzisław Grabarczyk, zam. Łódź, ul. Ćwiklińskiej 10 m. 202

Członek Rady – Halina Mikołajczyk, zam. Zgierz, ul. Trojańska 21

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący – Marek Kałuziński – zam. Łódź, ul. Kotarbińskiego 45 m.

Członek Komisji – Lidia Głazewska – zam. Łódź, ul. Podgórna 60 m.43

Członek Komisji – Władysław Olesiński – zam. Łódź, ul. Wyszyńskiego 92 m.54

I. CELE STATUTOWE STOWARZYSZENIA I ICH REALIZACJA:

Towarzystwo jest organizacją społeczną obywateli polskich ze stwardnieniem rozsianym oraz ich rodzin i przyjaciół, działającą na gruncie konstytucji RP i mającą na celu:

1. poprawę ich warunków życiowych i zdrowotnych oraz zwiększania uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym, zawodowym, kulturalnym, turystycznym i sportowym kraju,
2. jak najwszechstronniejszą ich rehabilitację i leczenie rozumianych jako proces osiągania optymalnego funkcjonowania w społeczeństwie po to, by zapewnić im możliwość kierowania własnym życiem,
3. likwidację barier psychologiczno-społecznych poprzez uświadomienie pełnosprawnej społeczności problematyki dotyczącej osób ze stwardnieniem rozsianym i kształtowanie partnerskich postaw między tymi grupami,
4. artykułowanie i reprezentowanie interesów osób ze stwardnieniem rozsianym w kraju oraz na arenie międzynarodowej.

Cele swoje realizuje przez:

1. współdziałanie z administracją państwową i samorządową, placówkami służby zdrowia i opieki społecznej, a także z innymi organizacjami pozarządowymi pracującymi dla dobra i na rzecz osób niepełnosprawnych,
2. organizowanie pomocy członkom Towarzystwa w rozwiązywaniu ich problemów życiowych poprzez informacje, pomoc prawną i socjalno-bytową, finansowanie na ustalonych zasadach kosztów powszechnie uznanych i przyjętych metod leczenia i rehabilitacji, organizowanie i prowadzenie rehabilitacji leczniczej oraz zawodowej, a także współdziałanie w organizowaniu działalności społecznej, gospodarczej i kulturalnej,
3. organizowanie samopomocy członkowskiej mającej na celu przeciwdziałanie uczuciu rezygnacji, bezwartościowości, osamotnienia i bezradności, szczególnie wśród osób najciężej poszkodowanych,
4. prowadzenie działalności popularyzatorskiej, informacyjno - uświadamiającej, zmierzającej do pełnej integracji osób ze stwardnieniem rozsianym ze społeczeństwem ludzi pełnosprawnych i kształtowanie właściwych postaw przy wykorzystaniu środków masowego przekazu i własnych publikacji,

-
5. inicjowanie i uczestniczenie w pracach badawczych oraz legislacyjnych dotyczących życia i warunków bytu, oświaty i wychowania oraz specyficznych potrzeb osób ze stwardnieniem rozsianym, a także sposobu ich zaspokajania, zwłaszcza w zakresie:
 - ujawniania barier społecznych, organizacyjnych, architektonicznych, komunikacyjnych i innych, ograniczających kontakt osób ze stwardnieniem rozsianym ze środowiskiem i utrudniających im rehabilitację oraz występowanie do kompetentnych władz z wnioskami o ich usunięcie,
 - opracowywania adekwatnych rozwiązań problemu dostępu osób ze stwardnieniem rozsianym do różnego rodzaju stanowisk pracy zgodnie z ich możliwościami fizycznymi, kwalifikacjami i zainteresowaniami oraz zasad jego realizacji,
 - opiniowania i inicjowania produkcji sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego niezbędnego lub usprawniającego życie codzienne i pracę osób ze stwardnieniem rozsianym.
 6. organizowanie kongresów, konferencji, sympozjów, posiedzeń, zjazdów, poradnictwa, imprez kulturalnych, rekreacyjnych, oświatowych i innych, a także obozów i wczasów,
 7. podejmowanie i popieranie inicjatyw społecznych zgodnie z celami statutowymi Towarzystwa,
 8. otaczanie szczególną opieką dzieci osób ze stwardnieniem rozsianym i ich rodzin, a także osób z nowym rozpoznaniem stwardnienia rozsianego,
 9. budzenie i pogłębianie wrażliwości społecznej różnych środowisk do działania na rzecz osób ze stwardnieniem rozsianym,
 10. prowadzenie działalności wydawniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 11. udzielanie pomocy interwencyjnej w załatwianiu indywidualnych spraw osób ze stwardnieniem rozsianym,
 12. ułatwianie osobom ze stwardnieniem rozsianym podejmowania zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także podejmowania działalności społeczno - użytecznej,
 13. podnoszenie kwalifikacji zawodowych personelu medycznego.

Oddział Łódzki PTSR jest stowarzyszeniem zarejestrowanym, działającym na podstawie prawa o stowarzyszeniach. Posiada osobowość prawną od 20.03.1997 r. Organizacja nie prowadzi działalności gospodarczej, opiera się na pracy społecznej ogółu członków. W 2009 roku dzięki dofinansowaniu i dotacjom uzyskanym z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO Kapitał Ludzki, Państwowego Funduszu

Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, Urzędu Miasta Łodzi, Urzędu Marszałkowskiego, Regionalnego Centrum Polityki Społecznej zorganizowaliśmy dla naszych członków zajęcia rehabilitacyjne, turnusy rehabilitacyjne, imprezy integracyjne, wycieczki i szkolenia dla opiekunów osób chorych na stwardnienie rozsiane, a także Centrum Informacyjne dla Osób Niepełnosprawnych.

III. UCHWAŁY PTSR O/ŁÓDŹ:

Najważniejszymi uchwałami w 2009 r. były:

- Uchwała nr 2/2009 z dnia 02.02.2009 o przystąpieniu do konkursu ofert ogłoszonego przez Regionalne Centrum Polityki społecznej w Łodzi.
- Uchwała nr 5/2009 z dnia 16.03.2009 r. o podjęciu współpracy z Oddziałem Warszawskim PTSR przy realizacji zadań zleconych przez PFRON w I Konkursie.
- Uchwała nr 6/2009 z dnia 16.03.2009 r. o zatwierdzeniu bilansu za 2008 rok.
- Uchwała nr 7/2009 z dnia 16.03.2009 r. o ustaleniu terminu walnego zebrania członków PTSR na dzień 11.05.2009 r.
- Uchwała nr 15/2009 z dnia 18.05.2009 r. o zwiększeniu ilości godzin rehabilitacji domowej dla członków stowarzyszenia.
- Uchwała nr 26/2009 z dnia 17.11.2009 r. dotycząca realizacji Programu Leczenia i Rehabilitacji.

IV. FINANSE ORGANIZACJI:

Przychody:

Źródłem finansowania działalności (realizacji celów statutowych) były w 2009 roku dotacje i fundusze celowe uzyskiwane z PFRON, Europejskiego Funduszu Społecznego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, Regionalnego Centrum Polityki Społecznej, Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, Urzędu Miasta Łodzi, Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi oraz darowizny, wpływy 1% podatku i w niewielkim stopniu składki członkowskie.

W 2009 r. przychody PTSR O/Łódź wyniosły **ogółem 1.456.926,97** i pochodziły z:

1. dotacji otrzymywanych ze środków publicznych urzędów i instytucji, przeznaczonych na realizację celów statutowych na łączną kwotę 1.243.780,09
2. darowizn w kwocie 56.743,00
3. wpłaty z odpisów 1% podatku 134.611,88

-
4. nawiązek sądowych w kwocie 0,00
 5. składki rocznej płaconej przez członków Oddziału w kwocie 10.549,00
 6. inne przychody 11.243,00

Koszty:

- na realizację celów statutowych w kwocie 1.193.181,16
- administracyjne łącznie w kwocie 103.785,13
- działalność gospodarcza – 0,00
- pozostałe koszty – 2.097,16

Zatrudnienie:

1. liczba zatrudnionych osób wg zajmowanych stanowisk:
 - a) koordynator projektu - 2 osoby
 - b) pracownik wypożyczalni – 1 osoba
 - c) pracownik Centrum Informacyjnego dla Osób Niepełnosprawnych – 1 osoba
 - d) księgowa – 1 osoba
 - e) stażysta – w różnych okresach czasu 1-2 osób
2. łączna kwota wypłaconych wynagrodzeń – finansowanych z tytułu realizowanych projektów - 606.597,54
 - b) nagrody i premie – 0,00
 - c) wypłaty wynikające z tytułu zawartych umów – 144.358,78
3. wydatki na wynagrodzenia z tytułu umów zleceń – 450.823,76
4. wydatki na wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło – 11.415,00

Nabyte środki trwałe:

- a) zestaw komputerowy - cena zakupu: 4.800,00
- b) laptopy „Sony” – cena zakupu: 3.500,00 (2 szt.)
- c) laptop „Lenovo” - cena zakupu: 3.500,00
- d) paster 230 - cena zakupu 9.000,00 (2 szt.)
- e) rotor elektr. – cena zakupu: 3.700,00 (2 szt.)
- f) zestaw komputerowy – cena zakupu 3.300,00
- g) fotel masujący – cena zakupu 4.500,00
- h) Bion-Med. – cena zakupu 6.500,00
- i) zestaw komputerowy ABC Data – cena zakupu 3.500,00
- j) zestaw komputerowy – cena zakupu 3.500,00

V. NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY ZREALIZOWANE PRZEZ ODDZIAŁ ŁÓDZKI PTSR W 2009 ROKU:

1. **„Rehabilitacja ruchowa i społeczna osób chorych na stwardnienie rozsiane”** – dofinansowany ze środków PFRON, realizowany w partnerstwie z Oddziałem Warszawskim PTSR. W ramach projektu przeprowadzono następujące działania:
 - **Rehabilitacja domowa** - program obejmował specjalistyczną rehabilitację w domu chorego zorganizowaną dla grupy 80 osób, nie mogących korzystać z rehabilitacji w Centrum Rehabilitacyjno – Opiekuńczym. Ze względu na dużą niepełnosprawność zorganizowane zostały zajęcia usprawniające bezpośrednio w ich domach. W zależności od wskazań lekarskich oraz stanu pacjenta, jego możliwości i potrzeb przeprowadzone zostały następujące rodzaje zabiegów: masaż ręczny klasyczny, ćwiczenia bierne i czynno-bierne, ćwiczenia redresyjne, reedukacja porażonych mięśni, pionizacja, próby chodzenia
a także:
 - udzielanie porad z zakresu dalszych ćwiczeń samodzielnych lub przy pomocy rodziny
 - udzielanie informacji o istniejącym sprzęcie rehabilitacyjnym i pomocniczym
 - nauka prawidłowej pielęgnacji leżącegoKwalifikacji na zabiegi dokonywali lekarze: neurolog i psycholog.
 - **Rehabilitacja w Centrum Rehabilitacyjno – Opiekuńczym** - zajęcia rehabilitacyjne w Centrum Rehabilitacyjno - Opiekuńczym, organizowane przez nasz Oddział od 1997 roku, w 2008 r. odbywały się dla 35 chorych. W zajęciach asystowali wolontariusze pomagając chorym w przemieszczaniu się, ubieraniu itp. czynnościach. Kwalifikacji na zabiegi dokonywali lekarze neurologi, psychologowie i specjaliści rehabilitacji ruchowej. Zabiegi obejmowały: krioterapię ogólnoustrojową, masaż ręczny, magnetronic, kinezyterapię, laser, krioterapię miejscową, masaż podwodny, terrapuls. W ramach realizacji programu, każdy chory miał możliwość skorzystania z krioterapii ogólnoustrojowej (leczenie ciała za pomocą temperatur rzędu -70°C do -170°C). Jest to metoda szeroko stosowana w leczeniu i rehabilitacji chorób narządu ruchu. Ułatwia usprawnienie dzięki wywoływaniu komfortu psychicznego, rozluźnienia mięśni, przekrwienia tkanek, powodowania ustępowania obrzęków i wysięków. Osobom poruszającym się z dużą trudnością zapewniliśmy dowóz na i z zajęć.

-
- **Rehabilitacja w sali** - chorzy na stwardnienie rozsiane ćwiczyli pod opieką rehabilitanta, korzystając ze zgromadzonego sprzętu rehabilitacyjnego: (steppery, wioślarz, massager, rotor do ćwiczeń kończyn dolnych, stół do masażu, stół do ćwiczeń manualnych, drabinki, materace) oraz z zabiegów na Fotelu Masującym iJoy-100. Uczestnicy zajęć korzystali również z zabiegów z zastosowaniem systemu medycznego UNITTRON – (komputerowy zestaw urządzeń do terapii i rehabilitacji), który działa na zasadzie emitowania pulsujących pól elektromagnetycznych, światła i dźwięku. Stosowany przez nas system medyczny UNITTRON zawiera specjalnie opracowaną kartę magnetyczną dostosowaną dla chorych z SM oraz lampę lambda – kompleksowe urządzenie do terapii światłem. Sprzęt zgromadzony w sali rehabilitacyjnej w siedzibie PTSR służy dużej grupie chorych z naszego stowarzyszenia zarówno sprawnych jak i nie wychodzących z domu.
 - **Terapia zajęciowa** – dla 15 chorych na stwardnienie rozsiane. Terapia wspomaga usprawnianie fizyczne i psychiczne poprzez zastosowanie różnych celowych i planowych zajęć typu manualnego, intelektualnego i rozrywkowego, mających na celu maksymalny rozwój umiejętności, które umożliwiają wykonanie czynności samoobsługowych, prowadzenie samodzielnego życia, a nawet podjęcia zatrudnienia. Zajęcia dobierane były w taki sposób, aby ich wykonywanie usprawniało, uszkodzoną czynność organizmu lub pozytywnie oddziaływało na stan psychiczny. Zajęcia poprowadził terapeuta wraz z asystentem w godzinach popołudniowych, aby wszyscy chorzy (również wymagający opieki) mogli w nich uczestniczyć. W realizacji zadania uczestniczyli wolontariusze (rodziny uczestników), pomagając w czynnościach tj. przygotowanie sali do zajęć, sprawniejsze poruszanie się chorych z wózków na krzesła, mycie rąk, dotarcie do toalety, dyżury telefoniczne, udzielanie informacji zainteresowanym, kompletowanie materiałów na zajęcia.
2. **„Pomagajmy sobie nawzajem” – spotkania z psychologiem** - dofinansowany ze środków Urzędu Miasta Łodzi i PFRON, realizowany w partnerstwie z Oddziałem Warszawskim PTSR. W ramach zadania zorganizowano spotkania indywidualne i grupowe dla osób chorych na stwardnienie rozsiane z psychologami. Każdy uczestnik projektu skorzystał z następujących form wsparcia:

-
- wykłady i dyskusje pod kierunkiem wysokiej klasy psychologów i psychoterapeutów, współpracujących wcześniej z PTSR i posiadającymi doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi,
 - zajęcia praktyczne (warsztaty w grupach) przeprowadzone pod kierunkiem psychologów,
 - spotkania indywidualne („sam na sam”) chorego z psychologiem,
 - wizyty psychologa w domach osób leżących.

Spotkania grupowe pozwoliły osobom chorym na poznanie innych osób w podobnej co oni sytuacji, nawiązanie bliższych znajomości, na rozszerzenie sieci kontaktów społecznych. Spotkania z ludźmi, którzy przeżywają podobne obawy i lęki, pomogły spojrzeć na swoją sytuację z innej perspektywy, przyczyniły się do znalezienia wspólnych rozwiązań, wzmocniły motywację do dalszej walki i zaowocowały wspólnymi działaniami.

3. **„Nasz kontekst - wydawnictwa dla osób chorych na stwardnienie rozsiane”** dofinansowany ze środków PFRON, realizowany w partnerstwie z Oddziałem Warszawskim PTSR. Projekt zakładał opracowanie i wydanie 4 numerów kwartalnika „Nadzieja”, oraz kontynuację wydawania biuletynu „Płynny pod prąd” (A5, 24 strony – w tym 8 str. kolor) skierowanego do chorych na stwardnienie rozsiane z terenu woj. łódzkiego, ich rodzin oraz instytucji zainteresowanych problemami osób z SM. Istotnym elementem była szeroka dostępność naszego wydawnictwa oraz niwelowanie barier w komunikowaniu się. Szczególnie ważne dla osób chorych na stwardnienie rozsiane, mających często kłopoty ze wzrokiem, było publikowanie w druku powiększonym, znacznie ułatwiającym czytanie. Biuletyn informował o aktualnej działalności i planach na przyszłość stowarzyszenia. Zamieszczane były w nim relacje z wycieczek, wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne, spotkań wigilijnych i wielkanocnych naszych członków. Przekazywał także najnowsze informacje o sposobach leczenia SM (teksty lekarzy, rehabilitantów, dietetyków i pielęgniarek), możliwościach i warunkach rehabilitacji, spotkaniach edukacyjno-szkoleniowych, a także porady dotyczące sytuacji społeczno - prawnej osób niepełnosprawnych. Ponadto, projekt Wydawnictwa zakładał wydrukowanie 8000 szt. ulotek (dwóch rodzajów - skierowanych do chorych i do sponsorów), a także 1300 szt. kalendarzy.

4. **„Aktywny niepełnosprawny” - udział w warsztatach wyjazdowych drogą do zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej osób chorych na SM**, dofinansowany ze środków PFRON, realizowany w partnerstwie z Oddziałem Warszawskim PTSR. Projekt składał się z dwóch części: szkoleniowej i terapeutycznej. Pierwsza część miała na celu aktywizację osób niepełnosprawnych poprzez zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do ich prawidłowego funkcjonowania w życiu codziennym i zawodowym oraz równoległe podjęcie działań zmierzających do zmian postaw sprawnej części społeczeństwa w kierunku większej przychylności, wrażliwości i zaangażowania. Druga część stworzyła możliwość praktycznego wykorzystania nowo nabytych umiejętności, utrwalenia ich podczas wspólnych zajęć terapeutycznych. W ramach zadania odbyły się 2 warsztaty wyjazdowe dla 44 osób niepełnosprawnych promujących ich aktywność w wielu dziedzinach życia społecznego i zawodowego. Zajęcia prowadzili: psycholog, doradca zawodowy oraz terapeuta zajęciowy z asystentem. Uczestnikami warsztatów były osoby chore na stwardnienie rozsiane z różnym stopniem niepełnosprawności (w tym poruszający się na wózkach), członkowie Oddziałów Warszawskiego i Łódzkiego PTSR. Zajęcia zostały dostosowane do stanu zdrowia i rodzaju niepełnosprawności (np. rąk, nóg i niepełnosprawność łączona), aby każdy uczestnik poczuł się potrzebny i zdolny do samodzielnego wykonywania postawionych przed nim zadań.

W ramach realizacji projektu odbyły się:

- wykłady i dyskusje pod kierunkiem wysokiej klasy psychologów, współpracujących wcześniej z PTSR i posiadających doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi,
- wykłady i dyskusje pod kierunkiem doradcy zawodowego,
- zajęcia praktyczne (warsztaty w grupach) przeprowadzone pod kierunkiem psychologa i doradcy zawodowego,
- spotkania indywidualne („sam na sam”) chorego z psychologiem,
- warsztaty terapeutyczne dla osób niepełnosprawnych.

5. **„Szkolenia dla opiekunów osób chorych na SM”** – dofinansowany ze środków PFRON. Celem zadania było zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych poprzez zorganizowanie szkoleń dla opiekunów osób chorych na stwardnienie rozsiane. Dzięki innowacyjnemu opracowaniu systemu przekazywania uczestnikom niezbędnej wiedzy na temat choroby jaką jest stwardnienie rozsiane

(seminaria i dyskusje, prezentacje z udziałem osoby chorej w rehabilitacji, możliwość uzyskania indywidualnej porady eksperta), zadanie wyznaczyło trwały kierunek rozwoju wszelkich zmian związanych z opieką nad osobą chorą. Umożliwiło to 80 podopiecznym stopniowe zwiększanie samodzielności, przywrócenie poczucia własnej wartości, a co najważniejsze aktywności w życiu społecznym. Uczestnictwo w zajęciach szkoleniowych pozwoliło zdobyć podstawową wiedzę z zakresu psychologii, neurologii, rehabilitacji, pielęgnacji, diety oraz uprawnień ON.

Każdy z uczestników spotkań zapoznał się z takimi tematami, jak:

- psychologiczne aspekty chorób przewlekłych,
- codzienna pielęgnacja osoby chorej (higiena intymna, zapobieganie infekcjom, pomoc chorym z problemami urologicznymi),
- rehabilitacja przy łóżku chorego,
- rehabilitacja i pomoc chorym korzystającym z wózków inwalidzkich,
- poradnictwo obywatelskie (status osoby niepełnosprawnej i wynikające z tego prawa),
- pomoc społeczna (informacje o działaniu urzędów i organizacji służących pomocą ON),
- medyczne aspekty chorób neurologicznych (SM i inne). W trakcie szkoleń przeprowadzono ćwiczenia, zajęcia praktyczne, pokazy, wykłady i dyskusje pod kierunkiem wysokiej klasy specjalistów, współpracujących wcześniej z PTSR i posiadających doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Instruktorami i wykładowcami byli specjaliści: lekarz neurolog, psycholog, rehabilitant, pielęgniarz, specjalista z zakresu uprawnień osób niepełnosprawnych.

6. **„Kursy komputerowe, językowe oraz warsztaty samodoskonalenia zawodowego dla chorych na stwardnienie rozsiane”** dofinansowane ze środków PFRON. Realizacja projektu poprzedzona była promocją szkoleń i warsztatów. Ulotki informacyjne dotyczące organizowanych szkoleń zostały umieszczone w siedzibie stowarzyszenia oraz wysłane pocztą do członków Oddziału Łódzkiego PTSR. Informacje o kursach zostały także zamieszczone w biuletynie „Płynny pod prąd” oraz na stronie internetowej PTSR.

W ramach zadania zorganizowaliśmy 3 kursy komputerowe po 1 edycji z zakresu podstawowej, zaawansowanej obsługi komputera oraz grafiki komputerowej dla 20

osób. Przeprowadzone szkolenia w tak nielicznych grupach umożliwiły prowadzącemu indywidualne podejście do każdego uczestnika kursu.

Zadanie obejmowało także przeprowadzenie 2 kursów języka angielskiego na poziomie podstawowym (1 kurs) i średniozaawansowanym, łącznie dla 15 osób chorych na stwardnienie rozsiane. Nauka języka odbywała się metodą komunikatywną. Słuchacze byli aktywizowani do mówienia w oparciu o stosowanie struktur gramatycznych. W trakcie zajęć wykorzystywane były materiały multimedialne, aby urozmaicić proces nauki. Zajęcia odbywały się w siedzibie PTSR O/Łódź, budynku przystosowanym do osób niepełnosprawnych. W ramach zadania dodatkowo wprowadzony został innowacyjny moduł warsztatów samodoskonalenia zawodowego rozwijającego potencjał i osobowość chorych na SM (np. warsztaty z zakresu automotywacji). W trakcie warsztatów można było również uzyskać informację jak prawidłowo napisać CV czy list motywacyjny.

7. **„Szlakiem zamków krzyżackich” – impreza o charakterze kulturalno – rekreacyjnym**, dofinansowana ze środków PFRON. Zadanie założyło zorganizowanie innowacyjnej 5 – dniowej imprezy wyjazdowej o charakterze kulturalno – rekreacyjnym dla 30 osób niepełnosprawnych chorych na stwardnienie rozsiane. W ramach projektu zwiedzono 5 zamków krzyżackich w 5 różnych miejscowościach. W ramach wycieczki każdy z uczestników projektu miał zapewnione zakwaterowanie wraz z wyżywieniem. Po części kulturalno-turystycznej obejmującej zwiedzanie zamku i okolic pod okiem wykwalifikowanego przewodnika nastąpiła część integracyjno – rekreacyjna. W ramach niej zorganizowano m.in. różnego rodzaju zajęcia terapeutyczne: konkursy z nagrodami, kalambury, turnieje karciane, wieczorki taneczne, itp. Program 5 – dniowej imprezy wyjazdowej objął zwiedzanie zamków krzyżackich i okolic na trasie: Toruń - Kwidzyń – Sztum – Gdańsk- Malbork. Dla uczestników wycieczki turystyczno – rekreacyjnej opracowany został program, zakupiono bilety wstępu do zwiedzanych obiektów, wynajęto przewodników i zatrudniono terapeutę zajęciowego. Program ww. imprezy wyjazdowej był bardzo urozmaicony, oprócz możliwości poznania kultury i tradycji naszego kraju uczestnicy dzięki wspólnym posiłkom, zabawom integracyjnym i rozgrywkom konkursowym mogli się bliżej poznać, a nawet zaprzyjaźnić.

-
8. **„Zatrzymać lato 2009”** – dofinansowany ze środków Regionalnego Centrum Polityki Społecznej i Urzędu Miasta Łodzi. Uczestnikami projektu była grupa 25 osób chorych na stwardnienie rozsiane, członków PTSR O/Łódź z terenu woj. łódzkiego. Celem projektu było umożliwienie osobom chorym na SM uczestnictwa w życiu kulturalnym, artystycznym, turystycznym i rekreacyjnym, które w przełożeniu zaowocowało pracami twórczymi, a ponadto wzbogaciło o nowe odczucia krajobrazowe, różniące się bardzo od monotonii widzianej z okien ludzi uwięzionych na co dzień we własnych mieszkaniach. W ramach realizacji projektu odbyło się 20 godzin zajęć plastycznych z zakresu malarstwa, małych form graficznych i wycinanki. Zajęcia te rozwijają zdolności manualne, usprawniają palce dłoni, poprawiają koordynację kończyn górnych, łagodzą oczopląs, nieźborność ruchów itp. Na zakończenie pleneru zorganizowano wystawę powstałych prac artystycznych, a autorom najlepszych wręczono nagrody. W trakcie pleneru zorganizowano również imprezę plenerową (grill) – spotkanie folklorystyczne, stanowiące zarówno formę spotkania integracyjnego między uczestnikami, jak i możliwość zapoznania się z regionalnym dorobkiem kulturalnym Szklarskiej Poręby i okolic.
9. **„Wycieczka do Warszawy”** – dofinansowany ze środków MOPS, Celem naszej wyprawy było zwiedzanie zabytków Warszawy. W wycieczce wzięły udział 32 osoby. W trakcie wycieczki uczestnicy zwiedzili Zamek Królewski, Pałac w Wilanowie, Pałac Kultury i Nauki, Amfiteatr w Łazienkach Królewskich, wraz ze Sceną na Kępie, Muzeum Powstania Warszawskiego i inne. Obowiązkowym punktem wycieczki było Stare Miasto z otaczającymi go charakterystycznymi kamieniczkami, którego nieodzownym elementem jest centralnie umiejscowiona fontanna z Syrenką. Stare Miasto, to także Plac Zamkowy przy którym stoi Zamek Królewski oraz kolumna Zygmunta.
- Efektom zorganizowanego wyjazdu jest:
- poznanie historii i kultury Warszawy,
 - przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i izolacji społecznej powodowanej przez chorobę,
 - oderwanie się od codzienności,
 - integracja osób niepełnosprawnych w środowisku i społeczności lokalnej.
 - poprawa samopoczucia i stanu psychicznego chorych,
10. **„Z nami łatwiej – wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych”, dofinansowany ze środków PFRON.** Program określał w sposób spójny katalog działań niwelujących skutki niepełnosprawności oraz zapewniających osobom niepełnosprawnym podstawowe warunki do

samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w lokalnym życiu społecznym. Został on opracowany na podstawie diagnozy lokalnego środowiska osób niepełnosprawnych i systematycznych rozmów z osobami niepełnosprawnymi i ich przedstawicielami. W 2009 roku z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało około 180 osób niepełnosprawnych. Do najważniejszych efektów zrealizowanych działań należą:

- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych
- usprawnienie ruchowe
- stworzenie możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym i społecznym
- zmniejszenie różnic w stanie zdrowia i w dostępie do świadczeń zdrowotnych pomiędzy niepełnosprawnymi

11. **„Centrum Informacyjne dla Osób Niepełnosprawnych”** – współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zakładanym celem projektu jest udzielenie do końca 2011 roku porad i informacji 4 tys. osób niepełnosprawnym (prawnie i biologicznie) z zakresu poradnictwa prawnego i obywatelskiego zamieszkujących powiat m. Łódź, łódzki - wschodni, brzeziński, pabianicki, zgierski na terenie których nie funkcjonuje poradnictwo prawne i obywatelskie dla osób niepełnosprawnych. Cel ten jest realizowany poprzez utworzenie Centrum Informacyjnego dla Osób Niepełnosprawnych świadczącego usługi telefoniczne, on – line, listowne i poprzez bezpośredni kontakt w siedzibie lub w domu osoby niepełnosprawnej. Cele szczegółowe projektu:

- podniesienie świadomości prawnej i obywatelskiej ON
- zwiększenie uczestnictwa ON w życiu społecznym
- ułatwienie ON dostępu do usług poradnictwa prawnego i obywatelskiego

12. **„Szansa na lepsze jutro”**, dofinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach PO FIO. Głównym celem projektu było poprawienie jakości życia osób chorych na stwardnienie rozsiane poprzez wypracowanie i wdrożenie na reprezentatywnej grupie 70 osób, zamieszkujących teren woj. łódzkiego kompleksowego programu rehabilitacji. Osiągnięto cele szczegółowe:

- zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- ograniczono izolację i wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych,
- podniesiono poziom świadczonych usług medycznych,
- ułatwiono dostęp do systematycznej i specjalistycznej opieki medycznej.

Wszystkie założone cele spełniły idee zrównoważonego rozwoju, mając na uwadze zaspokajanie bieżących potrzeb osób niepełnosprawnych, (po 60 roku życia). Realizacja projektu przyczyniła się do stworzenia równych szans dla dyskryminowanej i najsłabszej grupy społecznej, do której zaliczane są osoby niepełnosprawne. Dyskryminacja ta przejawia się w najważniejszych dla tej grupy obszarach życia społecznego, do których zalicza się m.in. utrudniony dostęp do instytucji ochrony zdrowia. Ograniczenia te spowodowane są limitami NFZ w dostępie do lekarza specjalisty i rehabilitacji oraz barierami architektonicznymi, które utrudniają, bądź uniemożliwiają (wózek inwalidzki) skorzystanie z porady lekarza specjalisty lub rehabilitanta. Realizacja projektu wpłynęła na wyrównanie szans dla osób chorych na SM również w zakresie: **opieki medycznej, rehabilitacji, działań wspierających** (porady dietetyczki), **dostępności** (pomoc udzielana w warunkach domowych osobom leżącym). Zaproponowany w ramach realizacji projektu kompleksowy program rehabilitacji miał za zadanie pomóc osobie chorej w taki sposób, aby jak najdłużej zachować swoje maksymalne możliwości. Regularne zajęcia rehabilitacyjne umożliwiły chorym poprawę lub utrzymywanie sprawności fizycznej na możliwie najlepszym poziomie. W związku z tym, w ramach programu, zorganizowano indywidualną rehabilitację domową dla chorych leżących, rehabilitację w CRO (Centrum Rehabilitacyjno-Opiekuńczym) oraz grupowe zajęcia na sali rehabilitacyjnej z zastosowaniem sprzętu i urządzeń rehabilitacyjnych. W związku z wysokimi kosztami przejazdów na zajęcia rehabilitacyjne, a tym samym ogromną przeszkodą dla osób utrzymujących się z niskich rent inwalidzkich, zapewniono osobom mającym znaczne problemy z poruszaniem się (np. poruszającym się na wózkach inwalidzkich) bezpłatny przejazd na zajęcia. Spotkania z psychologiem pozwoliły osobom chorym na poznanie innych osób w podobnej sytuacji, nawiązanie bliższych znajomości i rozszerzenie sieci kontaktów społecznych. Konsultacje pozwoliły wyzbyć się częściowego poczucia osamotnienia i zagubienia, a przede wszystkim wzmocniły chęć do dalszej walki z chorobą i dalszego życia.

13. **Spotkania integracyjne: „Opłatek 2009” i „Jajeczko 2009”** – dofinansowane ze środków RCPS, UMŁ, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego. Coroczne spotkania wigilijne i wielkanocne, organizowane od wielu lat, wpisały się jako tradycyjna działalność naszego Oddziału PTSR. Są to wspaniałe, niepowtarzalne okazje do spotkania wszystkich chorych zrzeszonych w Łódzkim Oddziale PTSR, a w szczególności tych, którzy z powodu ciężkiego przebiegu choroby (wózek

inwalidzki) nie mogą korzystać ze spotkań cotygodniowych. Podniosła i uroczysta atmosfera, ciepłe, serdeczne życzenia świąteczne zaproszonych gości - przekonują chorych na SM, że nie są pozostawieni sami sobie i że zawsze znajdzie się grono przyjaciół, na których mogą liczyć w trudnych sytuacjach życiowych. Tradycyjnie spotkania przygotowywane są dla około 350 osób, w tym ponad 330 to osoby chore na SM, i około 20 zaproszonych gości (lekarze, rehabilitanci, przedstawiciele urzędów i instytucji, z którymi nasze Stowarzyszenie współpracuje, sponsorzy oraz osoby duchowne). Dla chorych mających problemy z samodzielnym poruszaniem się organizowany był bezpłatny przewóz.

VI. KONTROLA:

Działalność Rady Oddziału podlega stałej kontroli Komisji Rewizyjnej Oddziału w składzie:

1. Przewodniczący – Marek Kałuziński
2. Członek Komisji – Lidia Głazewska
3. Członek Komisji – Władysław Olesiński

Komisja sprawdziła szczegółowo dokumentację księgową w zakresie prowadzenia dokumentacji finansowo – księgowej, rozliczania przyznanych dotacji, wpłat składek członkowskich, darowizn i nawiązek sądowych i nie stwierdziła uchybień.

Skarbnik
Rady Oddziału Łódzkiego PTSR

Katarzyna Gołombiewska

Przewodniczący
Rady Oddziału Łódzkiego PTSR

Jerzy Szrejner